

2015-08-27

Scenario vid finanspolitik enligt oförändrade regler

KONJUNKTURINSTITUTETS PROGNOSE OCH SCENARIER OMFATTAR ÄVEN FINANSPOLITIKEN

Enligt regleringsbrevet ska Konjunkturinstitutets prognoser och medelfristiga kalkyler för den ekonomiska utvecklingen ha hög precision givet de metoder som finns tillgängliga, de ska sakna omotiverade systematiska fel och analysen ska vara förankrad i nationalekonomisk teori och empiri. Detta innebär bland annat att de prognoser och medelfristiga scenarier som Konjunkturinstitutet presenterar i *Konjunkturläget* omfattar prognoser och scenarier för de kommande årens finanspolitik som är konsistenta med den realekonomiska bilden. I den prognos och det medelfristiga scenario som presenteras i *Konjunkturläget* i augusti 2015 ingår därmed finanspolitiska åtgärder för perioden 2017–2019 som inte har aviserats, föreslagits eller beslutats.¹ För perioden 2017–2019 ingår utgiftsåtgärder på 77 miljarder kronor och inkomståtgärder på 72 miljarder kronor, varav motsvarande ca 15 miljarder kronor i kommunalskattehöjningar (se tabell 1). På inkomstsidan dominerar skattehöjningar riktade mot hushåll och på utgiftssidan dominerar högre offentlig konsumtion.²

Tabell 1 Prognostiserad finanspolitik i offentlig sektor, 2017–2019

Miljarder kronor

	2017	2018	2019	2017–2019
Skattehöjningar, offentlig sektor	17	26	30	72
Hushållens direkta skatter	17	26	30	72
Arbetsgivaravgifter	0	0	0	0
Produktskatter och övrigt	0	0	0	0
Utgiftsökningar, offentlig sektor	22	26	30	77
Offentlig konsumtion	14	19	23	56
Offentliga investeringar	4	3	3	11
Transfereringar till hushållen	4	3	3	10
Övriga utgiftsökningar	0	0	0	0
Direkt effekt på offentlig sektors strukturella sparande	-5	0	0	-5

Anm. Avrundning kan medföra att summeringen inte är exakt.

Källa: Konjunkturinstitutet.

¹ I prognosen ingår även åtgärder 2016 som inte har aviserats, föreslagits eller beslutats. I överenskommelse med Finansdepartementet ska dessa inte beaktas i föreliggande beräkningar.

² Se kapitlet "Offentliga finanser 2015–2019" i *Konjunkturläget*, augusti 2015.

KONJUNKTURINSTITUTET HAR ÄVEN TILL UPPGIFT ATT GÖRA EN PROGNOSE BASERAD PÅ "OFÖRÄNDRADE REGLER"

Vid sidan av de ordinarie prognoserna och scenarierna har Konjunkturinstitutet enligt regleringsbrevet även till uppgift att, i samband med att prognoser publiceras, redovisa en prognos för den ekonomiska utvecklingen som baseras på ett antagande om att finanspolitiken endast omfattar åtgärder som aviserats, föreslagits eller beslutats.³ Det sistnämnda benämns i fortsättningen som finanspolitik enligt "oförändrade regler". I regleringsbrevet betonas att dessa alternativa prognoser ska göras på ett sådant sätt att de möjliggör jämförelser med regeringens prognoser. Dessa baseras på ett antagande om oförändrade regler inom finanspolitiken.

Den prognos som baseras på ett antagande om oförändrade regler kallas i detta pm genomgående för scenario i stället för prognos. Denna terminologi stämmer överens med *Konjunkturläget*, där ordet scenario används som benämning på en kalkyl som bygger på en uppsättning väl specificerade antaganden snarare än på en bedömning av den förväntade eller mest sannolika utvecklingen.

VAD INNEBÄR ETT ANTAGANDE OM OFÖRÄNDRADE REGLER?

Som nämnts ovan är det ett uttalat syfte med scenariot att det ska vara jämförbart med regeringens prognos. Konjunkturinstitutet har dock inte tillgång till någon detaljerad beskrivning av hur regeringens beräkningsförutsättningar ser ut. Scenariot bygger därför på antaganden som enligt Konjunkturinstitutet bedömning ligger så nära regeringens metodik som möjligt.

Det finns ingen exakt definition av vad en finanspolitik enligt oförändrade regler innebär för offentliga utgifter och inkomster. I korthet antas följande i beräkningen.⁴ Skattesatserna är oförändrade, såväl i staten som i kommunsektorn. Transfereringsutgifterna följer gällande regelverk. Det innebär att en del transfereringar, till exempel taket i a-kassan, är nominellt oförändrade per person som erhåller transfereringen. Andra transfereringar, till exempel garantipensionerna och sjuk- och aktivitetsersättningen, följer prisutvecklingen, det vill säga prisbasbeloppet. Anslagen till statliga myndigheter räknas upp enligt en prognos på den så kallade pris- och löneomräkningen (PLO), och statliga investeringar antas vara reellt oförändrade. De kommunala konsumtions- och investeringsutgifterna beräknas residualt från skatteinkomster (med oförändrade kommunalskattesatser) och nominellt oförändrade generella statsbidrag så att det kommunala balanskravet uppfylls.

En finanspolitik enligt oförändrade regler innebär att tillväxten i offentlig konsumtion i fasta priser per capita blir negativ 2017–2019; i genomsnitt $-0,8$ procent per år.⁵ Oförändrade regler innebär därmed att det offentliga åtagandet⁶ minskar bland annat som ett resultat av att utgifter förknippade med den demografiska utvecklingen (fram-

---

³ Se fotnot 1.

⁴ Se också fördjupningen "Konjunkturinstitutets bedömning av reformutrymmet", *Konjunkturläget*, mars 2013.

⁵ Som nämnts ovan har Konjunkturinstitutet inte tillgång till någon detaljerad beskrivning av regeringens beräkningsförutsättningar varför definitionen av "oförändrade regler" kan skilja sig åt. Enligt regeringens prognos i 2015 års ekonomiska vårproposition är tillväxten i offentlig konsumtion per capita vid oförändrade regler i genomsnitt $-0,8$ procent per år 2017–2019, det vill säga samma som Konjunkturinstitutets uppskattning.

⁶ Se kapitlet "Offentliga finanser 2015–2019" i *Konjunkturläget*, augusti 2015.

för allt den åldrande befolkningen) inte beaktas. Sedan år 2000 har den genomsnittliga tillväxttakten i offentlig konsumtion per capita uppgått till 0,3 procent per år. Utvecklingen av den offentliga konsumtionen enligt oförändrade regler skiljer sig alltså markant från utvecklingen de senaste femton åren. Skillnaden är ännu större jämfört med Konjunkturinstitutets huvudscenario som redovisas i *Konjunkturläget*. Där antas att det offentliga åtagandet bibehålls, vilket för perioden 2017–2019 beräknas motsvara en ökning av offentlig konsumtion per capita med i genomsnitt 0,6 procent per år. Skillnaden mot en finanspolitik enligt oförändrade regler är alltså i genomsnitt 1,4 procentenheter per år 2017–2019.

De viktigaste antagandena som legat till grund för beräkningen av den makroekonomiska utvecklingen i scenariot med oförändrad politik i detta pm är följande:

- Finanspolitiken (enligt oförändrade regler) antas vara fullständigt trovärdig och känd i förväg. Det innebär att hushållen med säkerhet utgår från oförändrade skattesatser och lägre offentliga utgifter i förhållande till befolkningsutvecklingen. Det innebär också att företagen med säkerhet utgår från att efterfrågan på deras produkter och tjänster kommer att öka som ett resultat av att hushållens konsumtion ökar mer när offentlig konsumtion utvecklas svagt.
- Så kallad Ricardiansk ekvivalens antas gälla på några års sikt.⁷ Det innebär bland annat att ekonomins totala konsumtion (hushållens plus den offentliga sektorns) inte påverkas av den offentliga konsumtionens utveckling.
- Sammansättningen av hushållens konsumtionsutgifter påverkas inte, det vill säga lägre offentlig konsumtion ersätts inte av privat finansierade välfärdstjänster i motsvarande grad.⁸

Som nämndes ovan görs dessa antaganden i syfte att ligga så nära regeringens metodik, såsom Konjunkturinstitutet uppfattar den, som möjligt. Det bör poängteras att dessa antaganden skiljer sig avsevärt från Konjunkturinstitutets bedömning av vad som är mest rimligt att anta givet att en ambition om oförändrade regler inom finanspolitiken skulle kommuniceras. Alternativa antaganden kring finanspolitikens trovärdighet och hushållens och företagens förväntningar får betydande effekter för den makroekonomiska utvecklingen i scenariot. Skillnaden mellan det scenario som presenteras i detta pm och Konjunkturinstitutets huvudscenario speglar därmed såväl skillnader i finanspolitiska antaganden som skillnader i grundläggande antaganden om ekonomins funktionssätt. Resultaten kan därmed inte ses som en effektkalkyl av en alternativ finanspolitik.

SCENARIO FÖR MAKROUTVECKLINGEN UNDER ANTAGANDET OM OFÖRÄNDRADE REGLER INOM FINANSPOLITIKEN

Som framgår av tabell 1 antas i Konjunkturinstitutets huvudscenario att de finanspolitiska åtgärderna (utöver vad som ges av oförändrade regler) är nästan lika stora på inkomst- och utgiftssidan. Att de prognostiserade utgiftsåtgärderna är underfinansierade med 5 miljarder kronor 2017 beror på att den redan beslutade finanspolitiken beräknas öka skatteintäkterna med 5 miljarder kronor detta år. I tabell 2 framgår Kon-

---

⁷ Antagandet spelar mindre roll när de finanspolitiska åtgärderna är budgetneutrala så som de för närvarande är i Konjunkturinstitutets huvudscenario.

⁸ Det innebär att potentiell BNP blir ca 0,5 procent högre till 2019 jämfört med Konjunkturinstitutets scenario i *Konjunkturläget*.

junkturinstitutets makroekonomiska scenario då finanspolitiken förs enligt oförändrade regler.⁹

Hushållens sparkvot är i utgångsläget på en historiskt hög nivå (se tabell 3). Tillsammans med en förväntan om oförändrade skattesatser medför detta att hushållen ökar konsumtionen med i genomsnitt ca 3 procent per år 2017–2019. I Konjunkturinstitutets huvudscenario höjs skatterna vilket innebär en konsumtionstillväxt framöver som hamnar betydligt närmare den genomsnittliga utvecklingen på 2,3 procent per år de senaste femton åren.

Den starka utvecklingen av hushållens konsumtionsutgifter innebär en högre efterfrågan på näringslivets produktion. Den högre förväntade efterfrågan medför att företagens investeringar växer snabbare och ger en högre kapitalstock jämfört med Konjunkturinstitutets huvudscenario. Sverige är sedan 2006 inne i en trendmässig nedgång av överskottet i handelsbalansen (export minus import). Nettoexporten fortsätter att falla tillbaka som andel av BNP under åren 2017–2019 (se tabell 2).

Arbetsmarknaden förstärks under åren 2016–2019 och arbetslösheten faller till knappt 7 procent. Den förväntade produktionsökningen i näringslivet innebär att antalet arbetade timmar i näringslivet ökar jämförelsevis snabbt de kommande åren medan de utvecklas svagt inom offentlig sektor. Lönerna bedöms öka med drygt 3 procent per år i genomsnitt och inflationen når 2 procent 2018. Reporäntan kommer att vara negativ både 2015 och 2016 för att därefter successivt öka till 1,6 procent 2019.

---

⁹ För att jämföra med Konjunkturinstitutets huvudscenario, se *Konjunkturläget*, augusti 2015. Denna jämförelse försvåras dock av att det, utöver skillnader i finanspolitik, föreligger skillnader även i grundläggande beteendeantaganden. De viktigaste beskrivs ovan.

Tabell 2 Makroekonomiska nyckeltal vid finanspolitik enligt oförändrade regler

Procentuell förändring, kalenderkorrigerade värden, respektive procent om inget annat anges

	2015	2016	2017	2018	2019
BNP	2,7	2,8	2,8	2,5	1,7
Offentlig konsumtion	1,9	2,2	0,9	0,4	0,1
Hushållens konsumtion	2,3	3,1	3,3	3,3	2,6
Fasta bruttoinvesteringar	3,9	5,0	4,6	4,0	2,3
Export	3,5	4,1	4,8	4,8	4,3
Import	3,0	5,1	5,3	5,5	4,8
Offentlig kons. (procent av BNP)	26,2	26,3	26,1	25,7	25,4
Hushållens kons. (procent av BNP)	45,9	45,8	45,9	46,3	46,6
Fasta bruttoinvest. (procent av BNP)	23,5	23,9	24,2	24,5	24,5
Nettoexport (procent av BNP)	4,3	3,9	3,8	3,6	3,4
Antal arbetade timmar, hela ekonomin	1,2	1,7	1,6	1,3	0,5
Antal arbetade timmar, offentlig sektor	1,2	2,2	0,7	0,2	-0,1
Antal arbetade timmar, näringslivet ¹	1,2	1,5	1,9	1,7	0,7
Sysselsättning 15–74 år	1,1	1,4	1,5	1,3	0,5
Arbetslöshet 15–74 år ²	7,7	7,5	7,1	6,6	6,8
Arbetskostnad per timme, näringslivet	2,7	3,7	3,3	3,1	3,3
KPIF	0,9	1,6	1,6	2,1	2,3
Reporänta ³	-0,3	-0,4	0,1	1,0	1,6
BNP-gap ⁴	-1,5	-0,7	-0,1	0,4	0,1

¹ Inklusive hushållens ideella organisationer. ² Procent av arbetskraften. ³ Procent, årsmedelvärde. ⁴ Skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP uttryckt i procent av potentiell BNP.

Anm: BNP och efterfrågan i fasta priser.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabell 3 Försörjningsbalans, lönesumma och marknadsräntor

Miljarder kronor, löpande priser, respektive procent

	2015	2016	2017	2018	2019
BNP	4 106	4 300	4 491	4 702	4 897
Hushållens konsumtion	1 884	1 971	2 063	2 175	2 284
Offentlig konsumtion	1 075	1 132	1 171	1 209	1 246
Bruttoinvesteringar (inkl. lager)	971	1 031	1 088	1 151	1 200
Export	1 851	1 940	2 022	2 103	2 172
Import	1 675	1 774	1 852	1 935	2 005
Lönesumma, hela ekonomin	1 631	1 710	1 791	1 871	1 943
Disponibel inkomst	2 073	2 156	2 251	2 346	2 442
Sparkvot	16,6	16,1	15,7	14,7	13,8
Ränta, tioårig statsobligation	0,8	1,4	2,3	3,1	3,8
Ränta, tremånaders statsskuldväxel	-0,3	-0,5	0,1	1,1	1,6

Källa: Konjunkturinstitutet.

OFFENTLIGT FINANSIELLT SPARANDE STÄRKS VID OFÖRÄNDRADE REGLER

Vid oförändrade regler stärks det finansiella sparandet i offentlig sektor gradvis (se tabell 4). Även det strukturella sparandet stärks, vilket är ett resultat av den så kallade automatiska budgetförstärkningen (se tabell 8). Denna uppkommer vid oförändrade regler eftersom de offentliga utgifterna faller som andel av BNP, samtidigt som skatteintäkterna i stort sett följer BNP. Utöver denna effekt ger också konjunkturåterhämtningen en viss förstärkning av det finansiella sparandet i offentlig sektor.

HÖGRE HUSHÅLLSKONSUMTION GER STARKARE OFFENTLIGA FINANSER VID OFÖRÄNDRADE REGLER

Offentlig sektors finansiella sparande blir något högre vid oförändrade regler än i Konjunkturinstitutets prognos från Konjunkturläget, augusti 2015 (se tabell 4). Även det strukturella sparandet blir något högre (se tabell 8). Skillnaden i finansiellt sparande mellan de två scenarierna beror i huvudsak på att skillnader i efterfrågans sammansättning påverkar skatteintäkterna. I scenariot med oförändrade regler blir offentlig konsumtions andel av BNP mindre än i huvudscenariot. Den totala konsumtionens andel av BNP är dock i stort sett densamma i båda scenarierna eftersom hushållens konsumtion utgör en större andel av BNP i scenariot med oförändrade regler (se tabell 3). Hushållens konsumtion är relativt högt beskattad jämfört med andra delar av efterfrågan, främst i och med mervärdesskatten. En växande andel hushållskonsumtion bidrar således till att skatter och avgifter i offentlig sektor växer som andel av BNP även vid oförändrade regler (se tabell 4). Skillnaden i offentlig sektors inkomster är alltså mindre än de som motsvarar politikens direkta effekt. Detta leder till att det finansiella sparandet i offentlig sektor blir något högre vid oförändrade regler, givet de antaganden om den makroekonomiska utvecklingen som beskrivits ovan.

SKILLNADERNA I FINANSIELLT SPARANDE UPPSTÅR I STATEN

De skillnader som uppstår återfinns i huvudsak i staten (se tabell 5). Skillnaden när det gäller utvecklingen i ålderspensionssystemets respektive kommunsektorns finansiella sparande är betydligt mindre (se tabell 6 och tabell 7). I kommunsektorn begränsar balanskravet skillnaden i finansiellt sparande. I ålderspensionssystemet vidtas inga finanspolitiska åtgärder i huvudscenariot. De små effekterna på lönerna innebär små effekter på ålderspensionssystemets inkomster, utgifter och finansiella sparande.

Tabell 4 Offentliga sektorns finanser vid finanspolitik enligt oförändrade regler

Miljarder kronor respektive procent av BNP, löpande priser

	2015	2016	2017	2018	2019
Inkomster	1 977	2 093	2 196	2 302	2 404
<i>Procent av BNP</i>	48,2	48,7	48,9	49,0	49,1
Skatter och avgifter	1 744	1 858	1 947	2 035	2 117
<i>Procent av BNP</i>	42,5	43,2	43,4	43,3	43,2
Kapitalinkomster	56	56	62	72	83
Övriga inkomster	177	179	186	195	203
Utgifter	2 039	2 136	2 215	2 298	2 378
<i>Procent av BNP</i>	49,6	49,7	49,3	48,9	48,6
Transfereringar	749	777	808	841	872
Hushåll	606	638	659	680	704
Företag	77	82	85	89	93
Utland	66	57	65	72	75
Konsumtion	1 075	1 132	1 171	1 209	1 246
Investeringar med mera	181	193	198	204	211
Kapitalutgifter	34	33	38	43	49
Finansiellt sparande	-61	-44	-19	4	25
<i>Procent av BNP</i>	-1,5	-1,0	-0,4	0,1	0,5
Primärt finansiellt sparande	-84	-66	-44	-24	-8
<i>Procent av BNP</i>	-2,0	-1,5	-1,0	-0,5	-0,2
Maastrichtskuld	1 794	1 842	1 894	1 928	1 939
<i>Procent av BNP</i>	43,7	42,8	42,2	41,0	39,6
BNP	4 106	4 300	4 491	4 702	4 897
Finansiell nettoställning	790	799	854	954	1 077
<i>Procent av BNP</i>	19,2	18,6	19,0	20,3	22,0

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabell 5 Statens finanser vid finanspolitik enligt oförändrade regler

Miljarder kronor respektive procent av BNP, löpande priser

	2015	2016	2017	2018	2019
Inkomster	1 000	1 065	1 120	1 174	1 227
Skatter och avgifter	867	930	977	1 023	1 066
Kapitalinkomster	19	18	21	25	30
Övriga inkomster	115	117	122	127	132
Utgifter	1 051	1 092	1 124	1 157	1 193
Transfereringar	653	677	699	721	744
Ålderspensionssystemet (statliga ålderspensionsavgifter)	22	24	25	26	27
Kommunsektorn	214	228	234	237	242
Hushåll	305	318	325	332	344
Företag	49	53	55	57	59
Utland	63	54	61	69	71
Konsumtion	280	290	296	301	309
Investeringar m. m.	92	98	99	102	105
Kapitalutgifter	27	27	29	33	36
Finansiellt sparande	-51	-27	-4	17	34
<i>Procent av BNP</i>	-1,3	-0,6	-0,1	0,4	0,7
Finansiell nettoställning	-474	-439	-403	-341	-267
<i>Procent av BNP</i>	-11,5	-10,2	-9,0	-7,3	-5,4

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabell 6 Ålderspensionssystemets finanser vid finanspolitik enligt oförändrade regler

Miljarder kronor respektive procent av BNP, löpande priser

	2015	2016	2017	2018	2019
Inkomster	276	290	303	319	334
Socialförsäkringsavgifter	224	235	246	257	267
Statliga ålderspensionsavgifter	22	24	25	26	27
Kapitalinkomster	28	29	31	34	38
Övriga inkomster	1	1	1	1	1
Utgifter	272	290	304	318	329
Inkomstpensioner	265	283	296	310	321
Kapitalutgifter	2	2	2	2	2
Övriga utgifter	5	5	6	6	6
Finansiellt sparande	4	0	-1	1	4
<i>Procent av BNP</i>	<i>0,1</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,1</i>
Finansiell nettoställning	1 292	1 280	1 310	1 356	1 409
<i>Procent av BNP</i>	<i>31,5</i>	<i>29,8</i>	<i>29,2</i>	<i>28,8</i>	<i>28,8</i>

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabell 7 Kommunsektorns finanser vid finanspolitik enligt oförändrade regler

Miljarder kronor respektive procent av BNP, löpande priser

	2015	2016	2017	2018	2019
Inkomster	950	1 003	1 044	1 087	1 127
Skatter	637	676	707	738	766
Kommunal fastighetsavgift	16	16	17	18	18
Statsbidrag inkl. kompensation för mervärdesskatt	213	228	233	237	241
Kapitalinkomster	12	12	14	17	20
Övriga inkomster	72	71	74	78	82
Utgifter	965	1 020	1 059	1 100	1 140
Transfereringar	76	78	80	82	85
Hushåll	39	40	40	41	42
Övriga transfereringar	37	38	40	41	43
Konsumtion	791	838	870	903	933
Investeringar m. m.	90	95	99	103	106
Kapitalutgifter	8	8	9	12	16
Finansiellt sparande	-14	-17	-14	-13	-13
<i>Procent av BNP</i>	<i>-0,3</i>	<i>-0,4</i>	<i>-0,3</i>	<i>-0,3</i>	<i>-0,3</i>
Finansiell nettoställning	-28	-43	-53	-60	-66
<i>Procent av BNP</i>	<i>-0,7</i>	<i>-1,0</i>	<i>-1,2</i>	<i>-1,3</i>	<i>-1,3</i>

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabell 8 Offentligt finansiellt sparande vid olika finanspolitiska scenarier

Procent av BNP respektive potentiell BNP

	2015	2016	2017	2018	2019
Finansiellt sparande, huvudscenario ¹	-1,5	-1,0	-0,5	-0,1	0,2
Finansiellt sparande, oförändrade regler ¹	-1,5	-1,0	-0,4	0,1	0,5
Strukturellt sparande, huvudscenario ²	-0,8	-0,5	-0,5	-0,3	0,2
Strukturellt sparande, oförändrade regler ²	-0,8	-0,5	-0,3	0,0	0,6

Anm: ¹ Procent av BNP ² Procent av potentiell BNP.

Källa: Konjunkturinstitutet.